

Amendment 1

Fabio De Masi, Liadh Ní Riada, Paloma López Bermejo, Marisa Matias, Merja Kyllönen, Νεοκλής Σουλκιώτης, Τάκης Χατζηγεωργίου, Marina Albiol Guzmán, Patrick Le Hyaric, Rina Ronja Kari, Νικόλαος Χουντής, Miguel Urbán Crespo, Ángela Vallina, Matt Carthy, Lynn Boylan, Martina Anderson, Javier Couso Permuy, Tania González Peñas, Maria Lidia Senra Rodríguez, Σοφία Σακοράφα, Luke Ming Flanagan, Eleonora Forenza

εξ ονόματος της Ομάδας GUE/NGL

Έκθεση**A8-0038/2017****Reimer Böge, Pervenche Berès**

Δημοσιονομική ικανότητα για την ζώνη του ευρώ
2015/2344(INI)

Πρόταση ψηφίσματος (άρθρο 170 παράγραφος 4 του Κανονισμού) για την αντικατάσταση της μη νομοθετικής πρότασης ψηφίσματος A8-0038/2017

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη δημοσιονομική ικανότητα για την ευρωζώνη

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και ιδίως τα άρθρα 122 και 151,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατέστη σαφές κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης ότι οι Συνθήκες της ΕΕ δεν προσφέρουν στη ζώνη του ευρώ τα μέσα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών κλυδωνισμών και δεν λαμβάνουν μέριμνα για ομαλή έξοδο από τη ζώνη του ευρώ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης αποδείχθηκε στην πραγματικότητα αντιπαραγωγικό, καθώς υποχρεώνει τα κράτη μέλη να υιοθετούν φιλοκυκλικά μέτρα, δεν εξυπηρετεί και αντίκειται στα συμφέροντα τόσο των εργαζομένων όσο και του λαού και συνιστά ισχυρό ανασταλτικό παράγοντα της προόδου των κοινωνιών·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την καθιέρωση του ευρώ, οι διαρθρωτικές μακροοικονομικές ανισορροπίες και ασυμμετρίες μεταξύ των κρατών μελών είχαν ως αποτέλεσμα πολλά κράτη μέλη να έχουν υπερτιμημένες πραγματικές συναλλαγματικές ισοτιμίες, με ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγική τους δομή και τη διεθνή επενδυτική θέση τους, και έχουν προκαλέσει υφεσιακή στρέβλωση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), οι κοινές πολιτικές και η ενιαία αγορά δεν έχουν ενισχύσει τη σύγκλιση, τη συνεργασία ή την αλληλεγγύη, αλλά αντιθέτως την οικονομική κυριαρχία, τις αποκλίσεις και τα άνισα

επίπεδα ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής δεν είναι επαρκώς αποτελεσματική για την αντιμετώπιση των αποκλίσεων μεταξύ κρατών μελών·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης και η ONE έχουν οδηγήσει στην εφαρμογή περικοπών στις δημόσιες επενδύσεις, το εισόδημα από την εργασία και την ευημερία του πληθυσμού, έχουν προωθήσει την ιδιωτικοποίηση δημόσιας περιουσίας, την ελευθέρωση και απορρύθμιση των αγορών, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που παρακωλύουν τη ζήτηση και την απώλεια κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της διάλυσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, που κατοχυρώνονται στις βασικές συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τούτο έχει προκαλέσει οικονομική στασιμότητα, αποπληθωριστικές τάσεις, αύξηση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων, φτώχεια και υψηλή ανεργία·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάποια κράτη μέλη υποχρεώθηκαν ύστερα από πιέσεις να εγκρίνουν αυστηρά προγράμματα προσαρμογής με τεράστιο κοινωνικό και οικονομικό κόστος· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπήρξαν εθνικές κυβερνήσεις που υποχρεώθηκαν σε παραίτηση όταν δεν κατάφεραν να εξασφαλίσουν τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη ενός δίκαιου συστήματος ανακατανομής οδηγεί στην αποσύνθεση βασικών τομέων της οικονομίας στις χώρες της περιφέρειας, και αντί να υπάρχει μια δέσμη επενδυτικών προγραμμάτων για την προώθηση της ανάπτυξης, τα εν λόγω κράτη μέλη γίνονται όμηροι σε μόνιμο δανεισμό για να αντιμετωπίσουν αυτή την ανισορροπία·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τρία χρηματοδοτικά μέσα σταθεροποίησης που δημιουργήθηκαν εκτός της δομής του προϋπολογισμού της ΕΕ και εκτός των διατάξεων της Συνθήκης — η Δανειακή Διευκόλυνση για την Ελλάδα (ΔΔΕ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (EFSF) και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) — έχουν ιδίως συμβάλει στην ανισορροπία μεταξύ των οικονομιών του κέντρου και της περιφέρειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω μηχανισμοί έχουν επιβάλει όρους αναγκαστικής λιτότητας όσον αφορά την πρόσβαση σε πιστώσεις, μειώνοντας την ικανότητα των άμεσα επηρεαζόμενων κρατών μελών να αντιδρούν στη συγκεκριμένη τους κατάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαράδεκτο και αντιδημοκρατικό να επιβάλλονται παρόμοιες προϋποθέσεις σε κυρίαρχες κυβερνήσεις·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τραπεζική Ένωση συμβάλλει στην περαιτέρω συγκέντρωση του τραπεζικού τομέα στην ΕΕ, ότι έχει εξασθενήσει περαιτέρω την ικανότητα των κρατών μελών να ελέγχουν τα τραπεζικά τους συστήματα και δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα των «πολύ μεγάλων και πολύ αλληλένδετων για να χρεοκοπήσουν» οργανισμών, με αποτέλεσμα το καθεστώς διάσωσης με ίδιους πόρους να παραμένει αναξιόπιστο, θέτοντας τους φορολογούμενους και τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών σε μεγάλο κίνδυνο·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση Κεφαλαιαγορών θα ενισχύσει τον συστημικό κίνδυνο μέσω της τιτλοποίησης και θα προωθήσει το σκιώδες τραπεζικό σύστημα και την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων των δημοσίων υποδομών από ασφαλιστικές

εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία, αντί να ενισχύσει τη χρηστή και αποκεντρωμένη λιανική τραπεζική ως κύρια πηγή χρηματοδότησης των επενδύσεων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση των πέντε προέδρων σχετικά με τη μελλοντική διευθέτηση της ΟΝΕ προβλέπει να τεθεί σε ισχύ ένα ευρύ φάσμα εργαλείων, οργάνων και πλαισίων που εμποδίζουν την έξοδο από την επικρατούσα λιτότητα και το νεοφιλελεύθερο αφήγημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα επιδεινώσει τις πολιτικές που επιτείνουν τις κυκλικές διακυμάνσεις και αποδυναμώνουν τη δημοκρατική κυριαρχία των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι κεντρικές της συστάσεις, όπως τα συμβούλια παραγωγικότητας, υπονομεύουν τις συλλογικές μισθολογικές διαπραγματεύσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση αυτή εκπονήθηκε χωρίς τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή των εθνικών κοινοβουλίων·
1. επισημαίνει τη μεγαλύτερη σημασία που αποδίδεται από την Επιτροπή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό της ζώνης του ευρώ· τονίζει ότι αυτό δεν αρκεί για να ξεφύγουμε από τις πολιτικές λιτότητας·
 2. αποδοκιμάζει την εκβιαστική στάση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και ορισμένων κρατών μελών απέναντι στις χώρες που αποφασίζουν να απομακρυνθούν από τις πολιτικές λιτότητας και το νεοφιλελεύθερο δόγμα·
 3. τονίζει ότι η εισαγωγή οποιασδήποτε δημοσιονομικής ικανότητας για τη ζώνη του ευρώ από μόνη της δεν θα επιλύσει τις διαρθρωτικές ανισορροπίες εντός της ΟΝΕ και ότι απαιτείται ριζική αλλαγή του προσανατολισμού της οικονομικής πολιτικής και της διακυβέρνησης για να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της κρίσης στη ζώνη του ευρώ, ιδίως η συμβολή των μακροοικονομικών ανισορροπιών στο ιδιωτικό και το δημόσιο χρέος·
 4. απορρίπτει τη δημιουργία του σχεδιαζόμενου δημόσιου ταμείου της ζώνης του ευρώ, δεδομένου ότι θα οδηγήσει σε περαιτέρω συγκέντρωση της εξουσίας σε υπερεθνικές οντότητες, το δε Δημόσιο Ταμείο θα ενσωματωθεί στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Συμφώνου και ενδέχεται να συνεισφέρει στην επιβολή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που παρακωλύουν τη ζήτηση, υπονομεύοντας έτσι τη δημοκρατική κυριαρχία και συμβάλλοντας στην επιβολή λιτότητας·
 5. τονίζει την ανάγκη για διαρθρωτική μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα με διαχωρισμό της λιανικής τραπεζικής από την επενδυτική τραπεζική ώστε να καθίσταται δυνατή η ομαλή εξυγίανση τραπεζών χωρίς την ιδιωτικοποίηση των κερδών και την κοινωνικοποίηση των ζημιών, με παράλληλη διασφάλιση του δημόσιου ελέγχου και της αποκέντρωσης του τραπεζικού τομέα, σε αντιδιαστολή με την επιδείνωση του συστημικού κινδύνου και της αστάθειας των συνθηκών χρηματοδότησης μέσω της Ένωσης Κεφαλαιαγορών·
 6. θεωρεί ότι τα τρωτά σημεία της ΟΝΕ φανερώθηκαν στο πλαίσιο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όταν μη βιώσιμες ανισορροπίες, οι οποίες προκλήθηκαν λόγω εγωιστικών πολιτικών σε κράτη μέλη του πυρήνα της ζώνης του ευρώ όπως η Γερμανία και λόγω βραχυπρόθεσμων κεφαλαιακών ροών προς την περιφέρεια, οδήγησαν σε αυξημένα επίπεδα χρέους (ιδιωτικού ή δημόσιου), γεγονός

που προκάλεσε θεαματική αύξηση του δημόσιου κόστους δανεισμού σε ορισμένα κράτη μέλη, ως αποτέλεσμα της αύξησης του δημόσιου χρέους λόγω προγραμμάτων διάσωσης τραπεζών με δημόσιους πόρους και των αντικυκλικών πολιτικών που υιοθετήθηκαν αρχικά ως απάντηση στην κρίση·

7. προειδοποιεί ότι μελλοντικές κρίσεις θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της, δεδομένου ότι η ΟΝΕ, καθώς και το πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης, εμποδίζει τα κράτη μέλη από το να χρησιμοποιούν τα σωστά και αναγκαία οικονομικά μέσα για να ανταποκριθούν κατάλληλα στην τρέχουσα και τη μελλοντική οικονομική και κοινωνική κρίση· θεωρεί ότι, σε περίπτωση εκδήλωσης συμμετρικών κραδασμών εξαιτίας της έλλειψης εσωτερικής ζήτησης, η νομισματική πολιτική δεν μπορεί από μόνη της να αναζωογονήσει την ανάπτυξη, ιδίως σε ένα πλαίσιο σχεδόν μηδενικών επιτοκίων, και ότι αυτοί οι συμμετρικοί κραδασμοί πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη χρηματοδότηση επενδύσεων με στόχο τη συνολική ζήτηση και την πλήρη απασχόληση·
8. τονίζει ότι η καθιέρωση του ευρώ ως κοινού νομίσματος έχει εξαλείψει δοκιμασμένες και ελεγμένες επιλογές πολιτικής για την αντιστάθμιση ασύμμετρων κραδασμών όπως η αναπροσαρμογή των συναλλαγματικών ισοτιμιών· επαναλαμβάνει ότι η παραίτηση από την αυτόνομη άσκηση της νομισματικής πολιτικής απαιτεί, ως εκ τούτου, εναλλακτικούς μηχανισμούς προσαρμογής για την αντιμετώπιση ασύμμετρων μακροοικονομικών κραδασμών και για την επίτευξη της πραγματικής και της κοινωνικής ανοδικής σύγκλισης σε καθεστώς δημοκρατικού ελέγχου·
9. ζητεί τη δημιουργία ενός προγράμματος στήριξης και, εφόσον ζητηθεί από τα εν λόγω κράτη μέλη, η δυνατότητα να εντάσσονται σε ένα μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τη συμμετρική σταθεροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών εκείνων των κρατών μελών που θα ήθελαν να διαπραγματευθούν μια ομαλή έξοδο από το ευρώ επειδή η συμμετοχή τους σε αυτό έχει καταστεί μη βιώσιμη και αφόρητη· πιστεύει ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει επαρκή αντιστάθμιση για την κοινωνική και οικονομική ζημία που προκάλεσε η συμμετοχή των εν λόγω κρατών μελών στην ΟΝΕ· τονίζει επίσης την ανάγκη κατάρτισης σχεδίου έκτακτης ανάγκης για τη στήριξη της οικονομίας των χωρών που έχουν πληγεί από την παρέμβαση της τρόικας· υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθεί νομική σαφήνεια σχετικά με την ομαλή έξοδο από το ευρώ στο πλαίσιο της συμμετοχής στην Ένωση και την ανάγκη για εφαρμογή κεφαλαιακών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης χρέους και της απομείωσης του χρέους, με βάση τις αρχές της *lex monetae*, σύμφωνα με την οποία οι οφειλέτες μπορούν να εξοφλούν οφειλές στο νόμισμα της προτίμησής τους·
10. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το βάρος του χρέους στις χώρες της περιφέρειας της ΕΕ· θεωρεί ότι είναι επιτακτική ανάγκη να μειωθεί το βάρος του χρέους, μέσω επαναδιαπραγμάτευσης του χρέους (ποσά, διάρκεια και επιτόκια) και την ακύρωση του κερδοσκοπικού και παράνομου μέρους του, την επαναφορά του σε βιώσιμα επίπεδα, ως επίγονο θέμα και θέμα στοιχειώδους δικαιοσύνης·
11. ζητεί να καταργηθεί η Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση, όπως και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, δεδομένου ότι αποτελούν έναν

αντιδημοκρατικό οικονομικό ζουρλομανδύα που έχει δυσμενή επίδραση στις οικονομικές επιδόσεις των κρατών μελών και την κοινωνική ανάπτυξη· ζητεί να αντικατασταθούν από πολιτικές οι οποίες θα διασφαλίζουν την ανοδική κοινωνική σύγκλιση, την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και την απασχόληση· υπογραμμίζει την ανάγκη να εξαιρεθούν οι δημόσιες επενδύσεις από τα κριτήρια του Μάαστριχτ έως ότου καταργηθούν οι εν λόγω συνθήκες (χρυσός κανόνας των δημόσιων επενδύσεων), καθώς οι επενδύσεις δημιουργούν ροές εισοδήματος και περιουσίας για τις μελλοντικές γενιές και η διαχρονική κατανομή του κόστους δανεισμού είναι ως εκ τούτου δικαιολογημένη·

12. τονίζει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) ωθεί σε προσοδοθηρία και εκποίηση περιουσιακών στοιχείων από ιδιώτες επενδυτές εις βάρος του προϋπολογισμού της Ένωσης, μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ιδιωτικοποίησης των κερδών και κοινωνικοποίησης των ζημιών, ενώ μικρή μόνο συμβολή έχει σε πρόσθετες επενδύσεις· θεωρεί ότι μέσω του ΕΤΣΕ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει αποκτήσει πολύ μεγάλη βαρύτητα επί του προϋπολογισμού της Ένωσης ενώ εμφανίζει κακές επιδόσεις όσον αφορά την περιφερειακή κατανομή των επενδύσεων και τη στήριξη των ΜΜΕ·
13. ζητεί ένα ουσιαστικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, που πρέπει να βασίζεται στην αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή· θεωρεί ότι το πρόγραμμα αυτό πρέπει να επικεντρωθεί στη δημιουργία αξιοπρεπών και ποιοτικών θέσεων εργασίας και ταυτόχρονα να αυξάνει το βιοτικό επίπεδο και την κοινωνική προστασία των εργαζομένων, ιδίως την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων και την επέκταση του δικαιώματος στην απεργία·
14. Υπογραμμίζει την ανάγκη να χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημόσιες επενδύσεις στην πραγματική οικονομία και όχι την τεχνητή διόγκωση της τιμής περιουσιακών στοιχείων, και ότι η αγορά ομολόγων από εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες προς αυτή την κατεύθυνση θα ήταν σύμφωνη ακόμα και με τις επί του παρόντος δυσλειτουργικές συνθήκες της ΕΕ· θεωρεί ότι οι δημόσιες επενδύσεις θα παρουσιάσουν σε μεγάλο βαθμό φαινόμενο αυτοχρηματοδότησης μέσω του πολλαπλασιαστικού τους αποτελέσματος, κυρίως σε κράτη μέλη με περιορισμένη ρευστότητα νοικοκυριών και τραπεζών·
15. τονίζει την ανάγκη να μειωθούν αποτελεσματικά τα χρόνια πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών· επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη χρειάζονται ισοσκελισμένο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προκειμένου να μετριάζεται η ανάγκη για μόνιμες μεταβιβάσεις και να καθίστανται περιττοί οι αυθαίρετοι δημοσιονομικοί κανόνες, δεδομένου ότι με την προϋπόθεση του ισοσκελισμένου ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κάθε κράτος μέλος που θα προτιμά τον υψηλότερο δημόσιο δανεισμό θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει μέσω της εγχώριας αποταμίευσης χωρίς εξωτερική χρέωση·
16. τονίζει την ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος της εταιρικής φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής και καθιέρωσης προοδευτικών και δίκαιων φορολογικών συστημάτων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της βάσης και της μεταφοράς κερδών·

17. ζητεί να ενισχυθεί ο δημοκρατικός έλεγχος και η λογοδοσία σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, με επιδίωξη του μέγιστου βαθμού δημοκρατικού ελέγχου και διαφάνειας, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών στην καρδιά της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και την αποκατάσταση της πρωτοκαθεδρίας της πολιτικής και της δημοκρατίας στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάπτυξης, με την υπαγωγή της οικονομικής εξουσίας στον δημοκρατικό πολιτικό έλεγχο·
18. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.

Or. en